

Främjandet av mångfald och inkludering i anläggningsprojekt

Många känner till att byggbranschen är en mycket mansdominerad bransch. Den har länge kännetecknats av machokultur och diskriminering vilket i många fall resulterat i en negativ syn på barnsken och ett bristande mångfald.

I takt med att samhället förändras och blir mer mångfaldigt är det framgångsrikt för företag att spegla denna mångfald. Att främja mångfald och inkludering är idag därför en mycket större självklarhet än vad den förut varit. Frågan är hur effektivt mångfalds- och inkluderingsarbetet är idag och om framtiden ser lovande ut för byggbranschen.

Att byggindustrin sedan länge varit en mansdominerad bransch har gett upphov till machokultur och diskriminering som ger väldigt dåliga förutsättningar för branschen att locka en mer varierad arbetskraft och därmed öka mångfalden. Diskrimineringslagen infördes i Sverige 2009 för att minska den diskriminering som idag motverkar främjandet av ett jämställt och rättvist samhälle. Lagen förbjuder diskriminering i samband med de sju diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion- eller trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Trots införandet av lagen har antalet anmälningar om diskriminering ökat över åren och är som störst inom arbetslivet.

Machokulturen är den mest uppenbara orsaken till att diskriminering lever kvar i byggbranschen och hindrar mångfalden från att öka. Diskriminerande skämt är vanligt förekommande och för många känns det viktigt att visa sig stark och uthållig på jobbet. I ett arbetsklimat som präglas av machokultur är det svårt att visa känslor och sårbarhet och jobbet måste ofta komma i första hand. Detta arbetsklimat gör det ytterst svårt för social tillväxt där människor känner sig välkomna oavsett livsstil, bakgrund och egenskaper.

Studien utreder hur långt byggbranschen, med fokus på anläggningsbranschen, kommit i mångfalds- och inkluderingsarbetet och hur företag strävar efter att nå etiska mål. Anläggningsbranschen hamnar ofta i skymundan och lockas inte av en bred grupp. Det är få som idag är medvetna om branschens bredd och det är därför intressant att utreda just denna sektorn av byggbranschen. För att utreda ämnet inleddes arbetet med en litteraturstudie följt av en fallstudie. Fallstudien studerar med hjälp av en dokumentstudie, en enkätundersökning och en intervjustudie mångfalden och inkluderingen på anläggningssektorn på ett av Sveriges stora byggföretag.

Resultatet från studien visar att branschens arbetsklimat har förbättrats och att machokulturen och diskrimineringen minskat. Anläggningsbranschen är mån om att arbeta med inkludering och diskriminering på olika sätt. Majoriteten upplever ingen vidare diskriminering och de allra flesta känner sig inkluderade på arbetsplatsen. En del menar däremot att jargongen

fortfarande lever kvar och detta verkar främst märkas genom diskriminerande skämt. Detta tyder på en gråzon där det ibland är svårt för individer att avgöra vad som är etiskt rätt eller fel. Trots att människor menar väl är diskriminerande skämt inte något som bör accepteras. Studien visar att den diskriminering som fortfarande finns kvar till största del är i samband med personers ålder, kön eller etnicitet vilket idag är bland de vanligaste vid anmälningar om diskriminering i Sverige. Mångfalden är enligt studien idag fortfarande väldigt bristande och består till stor majoritet av heterosexuella män med svenskt ursprung. Endast omkring 12 procent är kvinnor och endast drygt 4 procent är födda utanför Sverige.

Den bristande mångfalden och kvarlevorna av machokulturen bidrar till en oroande attraktionskraft till anläggningsbranschen. Företag behöver fortsätta att arbeta med inkludering och hitta sätt att attrahera en bredare arbetskraft till branschen. Mångfald ger väldigt goda möjligheter för både ekonomisk och social tillväxt, vilket lyckligtvis företag idag är väl medvetna om. Genom att lyfta olika sorters förebilder kan fler lockas till branschen och om företag dessutom bättre kan förmedla anläggningsbranschens bredd kan man lyckas vända den negativa syn många har på branschen idag.